

Váleček

Lucie Urbánková, 13 let, ZŠ Velká Bíteš, 8. B

Jako historický předmět, který mě zaujal, jsem si vybrala váleček na malování nebo výzdobu zdi. Váleček máme doma na půdě schovaný přibližně od roku 1962, což je asi padesát dva let. Měří asi 16 centimetrů a váží zhruba 60 dkg. Tato věc byla důležitá pro každého malíře pokojů, ale i pro šikovné lidi, jež bavilo vytvářet hezké věci a zvelebovat si svoje domy a byty. Měli radost, že si mohou vymalovat pokoj dle svých představ. Malířská pomůcka se skládá z plechové vaničky, do které se nalévá barva, kterou chceme při malování použít, a držáku, abychom mohli držet vaničku pohodlně v ruce. Součástí válečku jsou i tři menší válečky, dva užší vroubkované a jeden širší. Ten se používal na vrchní část zdi a vytvářel zajímavý ornament. Celé malování se odehrává tak, že spodní váleček je namočený v barvě ve vaničce a prostřední pomocí otáčení postupně nanáší barvu na vrchní váleček.

Můj dávný příběh

Je to už dávno, byla jsem asi tak ve druhé třídě. Už týden jsem nechodila do školy, skolila mě totiž angína nebo nějaká jiná podobná nemoc. Ale po několika dnech se mi ulevilo a začínala jsem se nudit. Maminka mi proto přinesla krabici starých fotek, abych se jejich prohlížením na chvíli zabavila.

Přebírala jsem se starými snímky, na nichž jsem poznávala některé příbuzné či známá místa, ale samozřejmě se našlo mnoho snímků, které mi neříkaly vůbec nic. Když tu mě jedna fotografie spadla z rukou a snášela se k zemi. Shýbla jsem se pro ni a hned mě zaujal. Byl na ní vyfocen náš obývací pokoj. Avšak ne takový, jaký ho znám dnes, s tradiční dnešní bílou barvou zdi. Pokoj na obrázku zářil hezkou žlutou barvou a na ní se vyjímalý růžové kytky. Obývací pokoj mi připadal jako pokoj nějaké princezny nebo královny. Hned jsem volala rodiče a chtěla se od nich dovědět, jak to dokázali. Rodiče si chvíli fotografii prohlíželi, na obličejích se objevil úsměv. Asi vzpomínali, kdy náš obývací pokoj vypadal jako na zmiňované fotografii. A pak mi rodiče prozradili tajemství, jak se taková malba dříve dělala.

Když jsem se úplně uzdravila, zašli jsme se s tatínkem podívat na půdu, kde měl být onen váleček na malování uložený. Trvalo nám dlouho, než jsme ho za jedním z rohů objevili, ukryval se v zaprášené papírové krabici. Snesli jsme ji z půdy, na dvorku ji otřeli a já nevěřícně koukala na tu obyčejnou věc, která dokáže udělat něco moc hezkého.

Malířem sice z rodiny nikdo nebyl, ale můj dědeček se váleček naučil používat od svého kamaráda, který malířem byl. A asi se tato činnost líbila i mému tatínkovi, který se nakonec válečkem naučil malovat také. Povídal mi, že z počátku nebylo malování vůbec jednoduché, jednou se mu podařilo barvu z válečku rozlít po celé na zemi, podruhé postříkal barvou zeď, což se prý mamince vůbec nelíbilo. Váleček musel držet v rovině, jinak se vše hned vylilo ven. Po několika neúspěších se však dílo zdařilo a můj táta s válečkem vymaloval všechny pokoje v našem domě.

Od té doby prý uběhlo alespoň třicet let. Já jsem byla velice zvědavá, jak by šlo malování mně. Rodiče svolili, že si to můžu vyzkoušet s podmínkou, že zkouška proběhne mimo obytné místnosti. Vzali jsme s tátou modrou malířskou barvu, ta je má oblíbená. Vyzbrojeni válečkem jsme šli jsme do sklepa, kde jsem měla dovoleno vyzdobit kousek zdi. Opravdu to moc dobře nešlo. Po letech nepoužívání ve válečku vše zatuhlo. Ale když se válečky rozhýbaly, a já vaničku s barvou držela pěkně rovně, panečku, šlo mně válečkování jako malíři.

I když je váleček padesát let starý, klidně by se mohl opět používat i dnes. Padesát let se zdá být dlouhá doba, alespoň mně se to tak zdá. Ale možná že padesát let zase není tak mnoho.

Když byste chtěli vidět, jak naše válečkované zdi vypadaly, můžete se podívat třeba na nějakou televizní pohádku. Zámecké komnaty bývají také velmi pěkně zdobené různými květy a barevnými ornamenty. Z vyprávění rodičů jsem zjistila, že s naším válečkem se nemalovalo jen u nás doma. Táta krášlil s válečkem zdi i u babičky nebo tety. Moc se jeho práce líbila, i to, že si mohly samy zvolit barvu zdi i vzorku. Vrchní váleček byl navíc vyroben v různých provedeních, a tak si vybral opravdu každý. Jednou díky válečku rozkvetly na zdech kytky, jindy to mohla být kolečka či jiné obrazce. Ale každý vzor vypadal velice zajímavě.

I dnes by mě zajímalo, kolik zdí váleček pokryl svými obrázky, kolika lidem udělal radost do té doby, než se přestal používat. S velkou pravděpodobností se odpověď nikdy nedozvím, protože žádné zápisy o počtech malování si nikdo z naší rodiny nevedl. Ale jistě jich bylo veliké množství.

Závěrem bych chtěla popřát válečku, aby neležel schovaný na půdě ve staré zaprášené krabici. Líbilo by se mi, kdyby se vrátila doba, kdy se barevné a zdobené zdi stanou módní.

Každý by potom chtěl naučit se s válečkem pracovat. Nevím však, jestli je toto moje přání reálné. Váleček nám v dnešní době nahradily různě barevné, vzorované tapety. Spousta lidí má ráda jednoduchost a zdi jsou dnes většinou jen jednobarevné a tak trochu smutné.

Mám trochu strach, že si váleček zase schováme a ani si na něj nevzpomeneme. Ale kdo ví, třeba i já budu jednou vyprávět svým dětem, k čemu takový váleček sloužil a jak se používal, tak jak mně vyprávěli tento příběh mí rodiče.

